

AFBAKENING GEBIEDEN NATUURLIJKE EN AGRARISCHE STRUCTUUR REGIO NOORDERKEMPEN

opmaak gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
“Kempische Kleiputten”

startvergadering – 5 december 2013

agenda

startvergadering

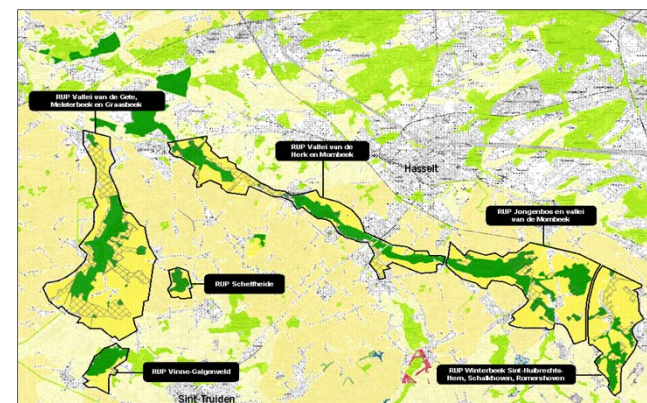
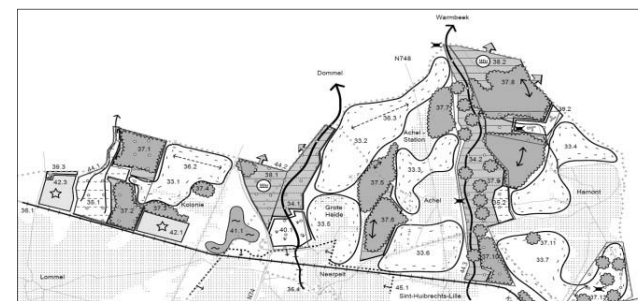
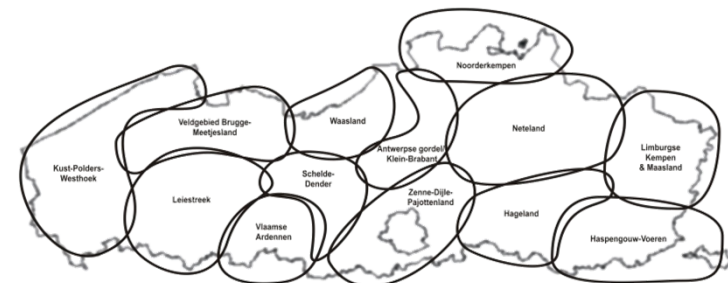
- kennismaking
- algemene situering planningsproces
 - afbakening gebieden natuurlijke en agrarische structuur in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
 - partnerschapsmodel - voortraject
- situering plangebied – analyse bestaande ruimtelijke structuur
- planningscontext
 - positionering binnen ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos
 - relatie met andere beleidsbeslissingen
 - relatie met gemeentelijke en provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen
- gebiedsgericht inventariseren aandachtspunten
- verder verloop opstartfase

afbakening gebieden natuurlijke en agrarische structuur uitvoering geven aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

■ 2003-2009

- overlegproces in 13 buitengebiedregio's
- gebiedsdekkende en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos
- operationele uitvoeringsprogramma's
 - herbevestiging gewestplan voor 538.000 ha agrarisch gebied
 - programma op te maken RUP's

■ 2010...

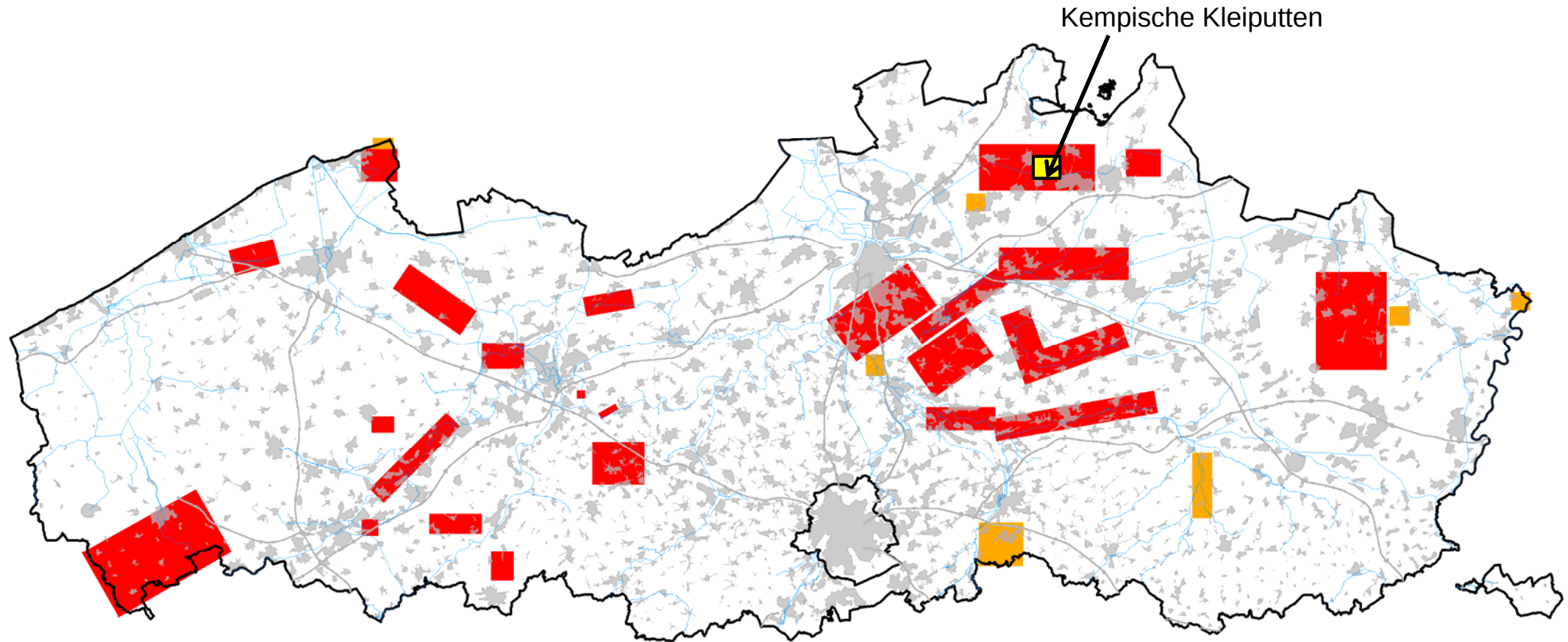
- keuze voor partnerschapsmodel met een breed voortraject
- gebiedsgericht programma met op te starten RUP's i.f.v. prioriteiten en evenwichten

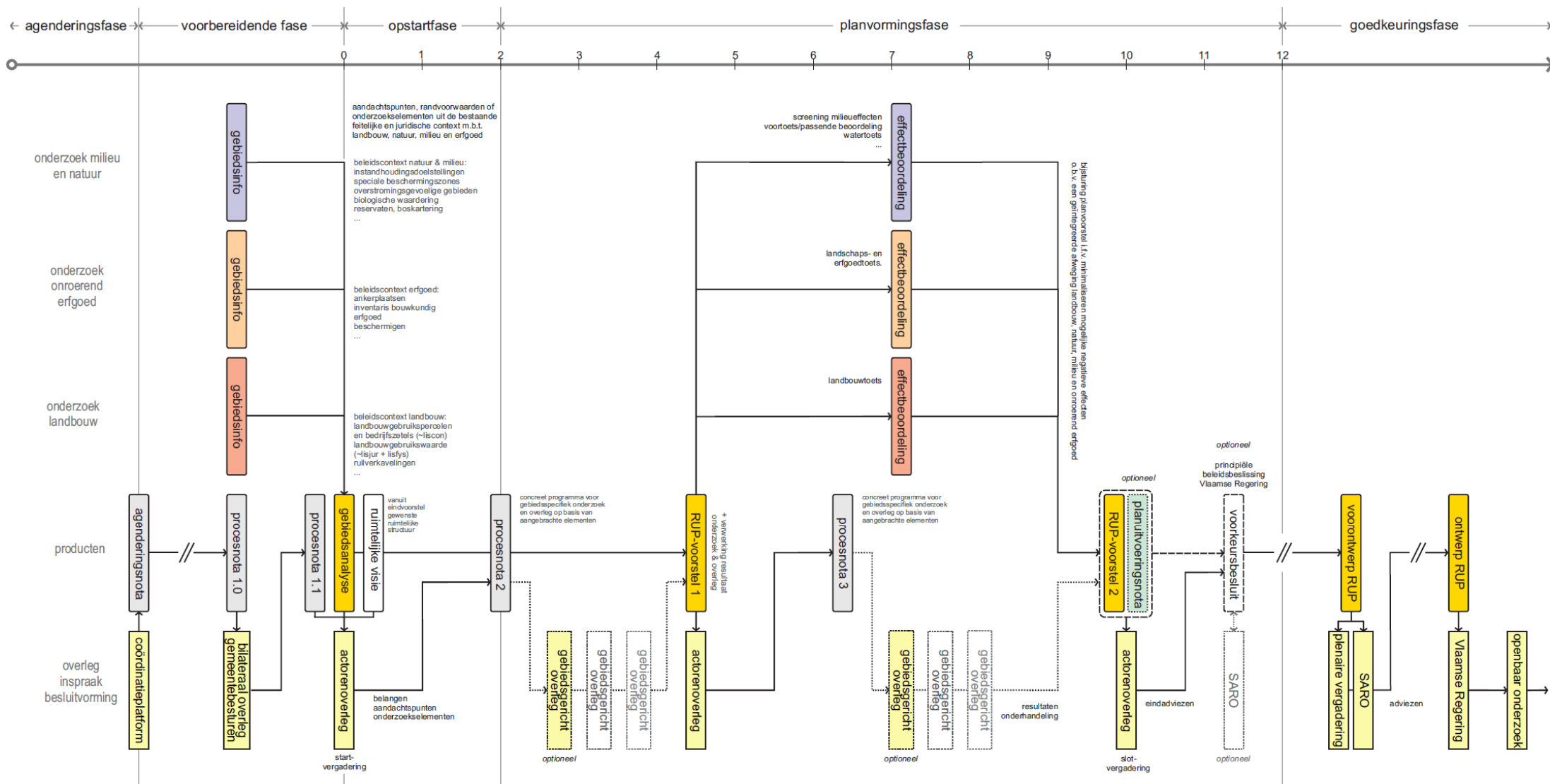

gebiedsgericht programma

start planningsproces na agendering gebied

gebieden gebiedsgericht programma 2013

partnerschapsmodel

breed voortraject in vier fasen

opstartfase

- **Najaar 2013**
- concretiseren lokaal participatietraject in procesnota
- tijdspad, wijze van overleg, wijze van onderzoek
- op maat van de aandachtspunten die partners inbrengen
- doel startvergadering
 - verfijnen van te onderzoeken gebied/programma
 - kennis nemen van belangen, aandachtspunten
 - formuleren van onderzoeksvragen
 - afspreken hoe de onderzoeksvragen aan te pakken

partnerschapsmodel

breed voortraject in vier fasen

planvormingsfase

- voorjaar-zomer 2014
- concreet uitwerken RUP-voorstel
 - onderzoek uitvoeren
 - gericht bi- en multilateraal overleg
 - eerste RUP-voorstel bespreken en aftoetsen
 - afspraken over planuitvoering
 - herwerken en finaliseren RUP-voorstel
 - eindbespreking en advies

partnerschapsmodel

breed voortraject in vier fasen

goedkeuringsfase

- start najaar 2014
- opmaak voorontwerp RUP
 - plenaire vergadering
 - advies SARO
- opmaak ontwerp RUP
- Vlaamse Regering stelt voorlopig vast
 - openbaar onderzoek
 - opmaak definitief RUP en advies Raad van State
- Vlaamse Regering stelt definitief vast

processtructuur

overleg centraal

RUP-team

- administratie-overschrijdend team Vlaamse overheid
 - Ruimte Vlaanderen
 - Departement Landbouw en Visserij (ADLO)
 - Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE)
 - Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
 - Dienst Natuurlijke Rijkdommen (Albon-dNR)

actorenoverleg

- provincie- en gemeentebesturen
- natuur-, landbouw en bosorganisaties en vereniging van landeigenaars

bi- en multilateraal overleg

- specifieke knelpunten, gebieden of thema's

producten

procesmatig en inhoudelijk

procesnota

- evoluerend
- weerslag van genomen en te zetten stappen in het overlegproces

tussentijdse RUP-voorstellen

- werkdocumenten in functie van vooroverleg
- met alle kenmerken van RUP: voorschriften + grafisch plan

planuitvoeringsnota

- optioneel en faciliterend
- engagementen van partners inzake verwerving, inrichting of beheer...
- afspraken over fasering en flankerende maatregelen

AFBAKENING GEBIEDEN NATUURLIJKE EN AGRARISCHE STRUCTUUR REGIO NOORDERKEMPEN

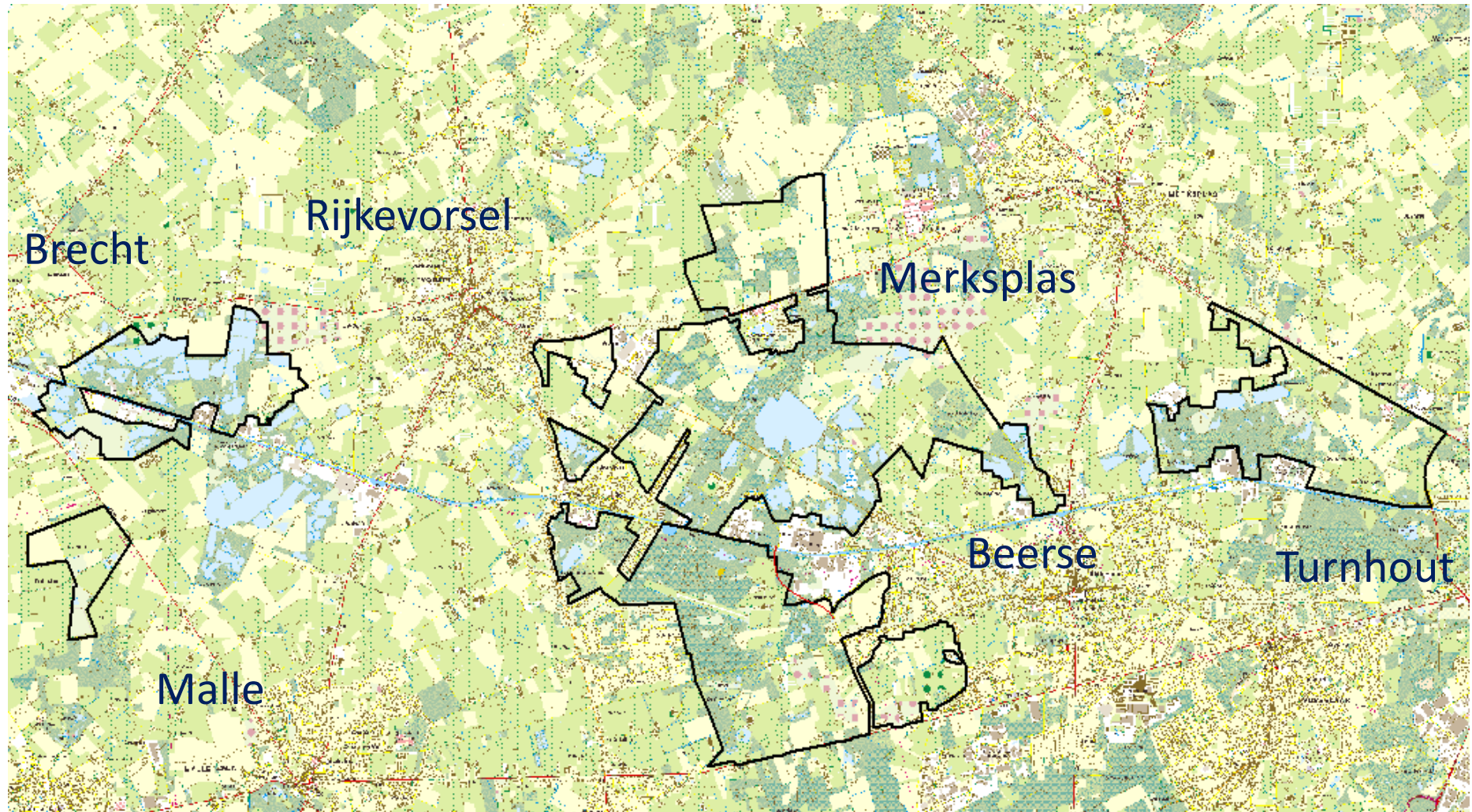
gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
“Kempische kleiputten”

situering, context en analyse bestaande structuur

situering plangebied – analyse bestaande structuur

motivering contour en deelplannen

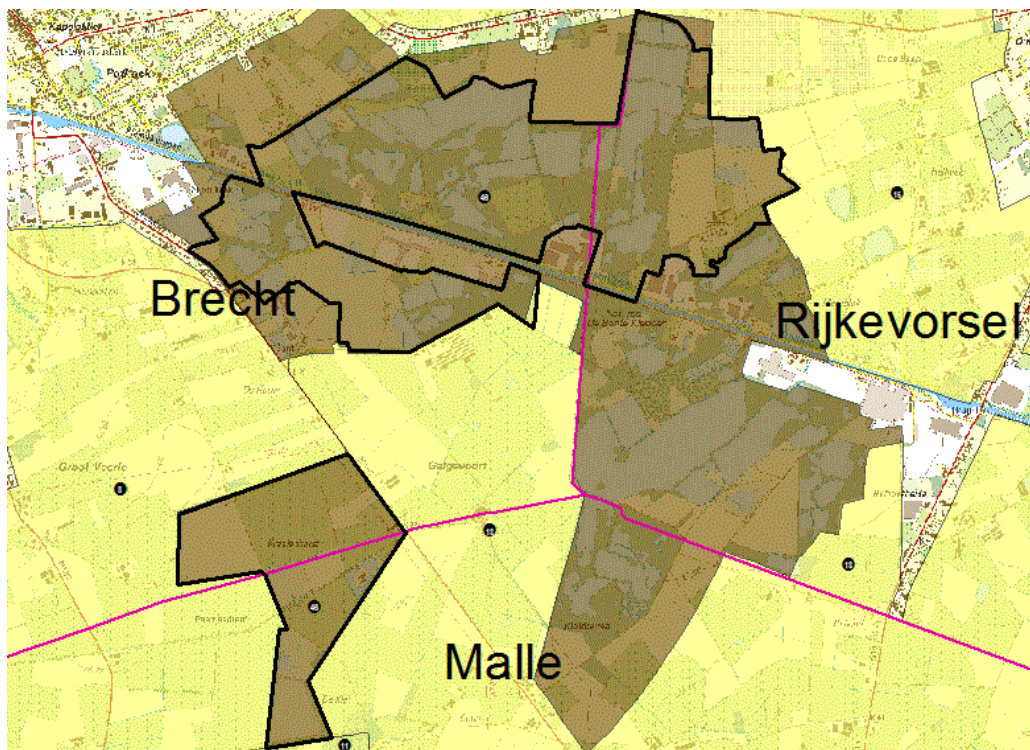

situering plangebied – analyse bestaande structuur

motivering contour - uitgangspunten

- Gebieden gelegen in actiegebieden - geen HAG;
- Geen harde bestemmingen zoals industriegebieden, woongebieden, recreatiegebieden waarvoor geen concrete bestemmingswijzigingen voorzien zijn;
- Geen gebieden zonder planningsopdracht;
- Geen herneming van de afgewogen herbestemming in het kader van het RUP Klei van de Kempen (uitv.BOD);
 - Uitz.: Blak-Meergoor ifv uitvoering VLM-studie;
 - Boensberg: samenhang natuurcomplex;
- Afstemming met bestaande of in opmaak zijnde bestemmingsplannen (gemeentelijk, provinciaal, gewestelijk);

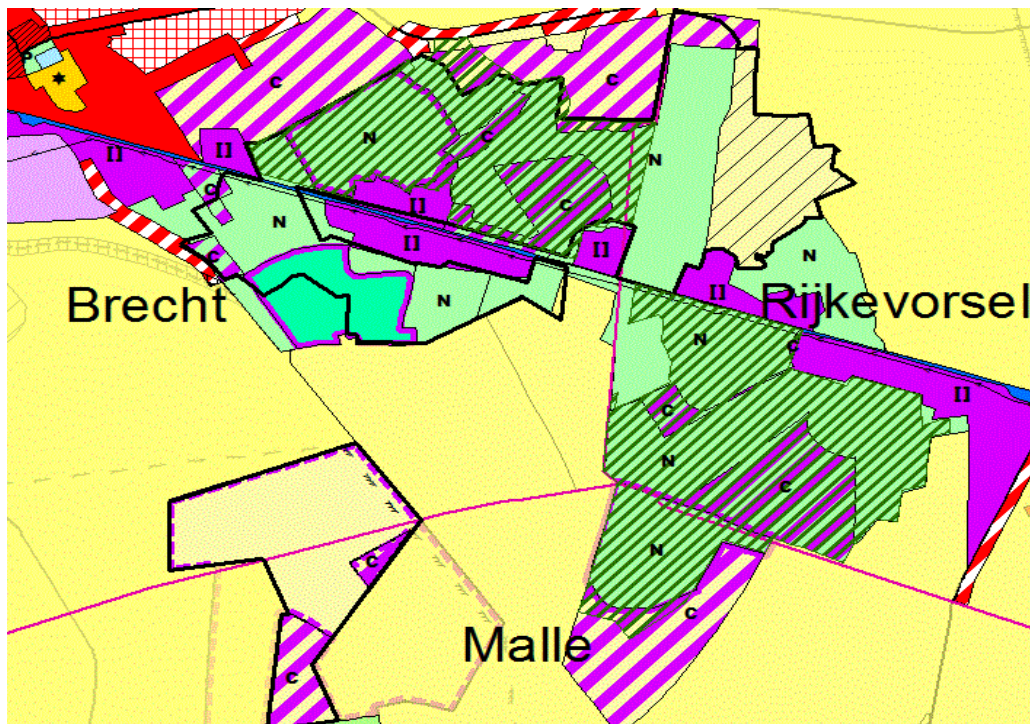
Concreet betekent dit per deelplan:

Deelplan West

Brecht – Rijkevorsel - Malle

operationeel
uitvoeringsprogramma
actie 46

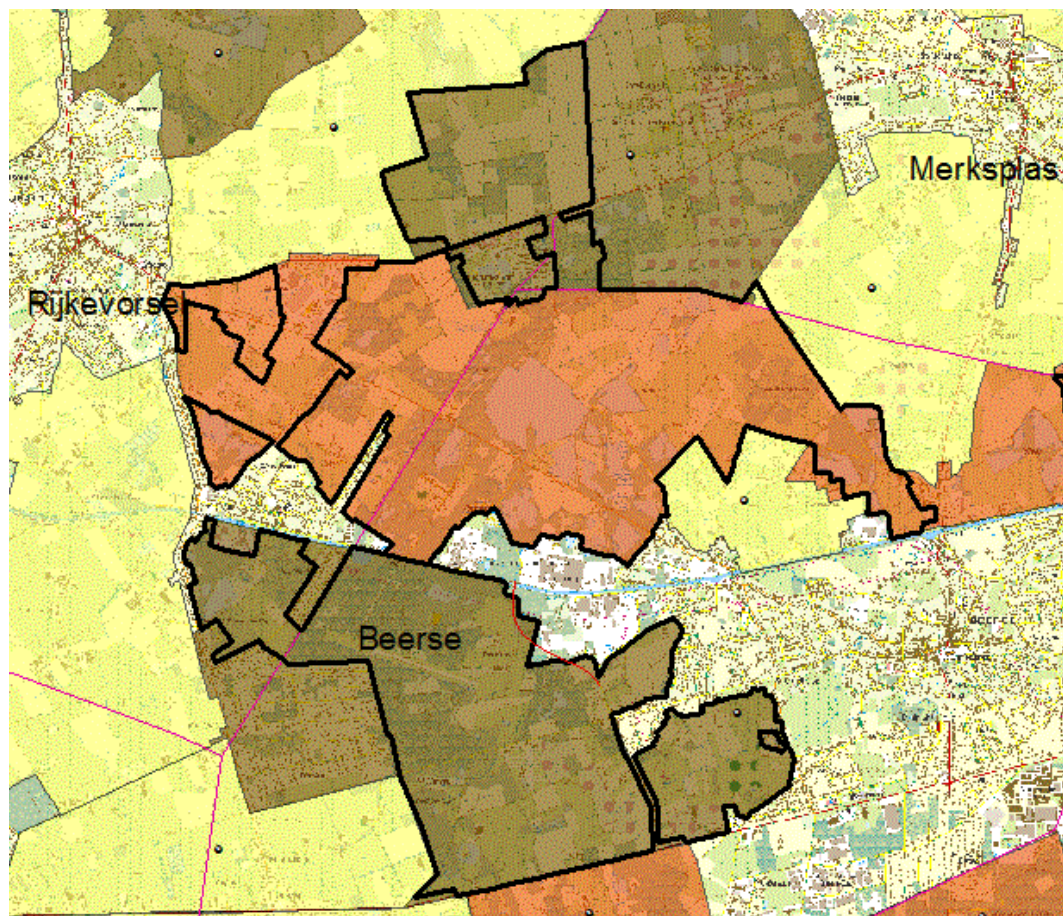

huidig gewestplan met
HAG en SBZ-gebieden

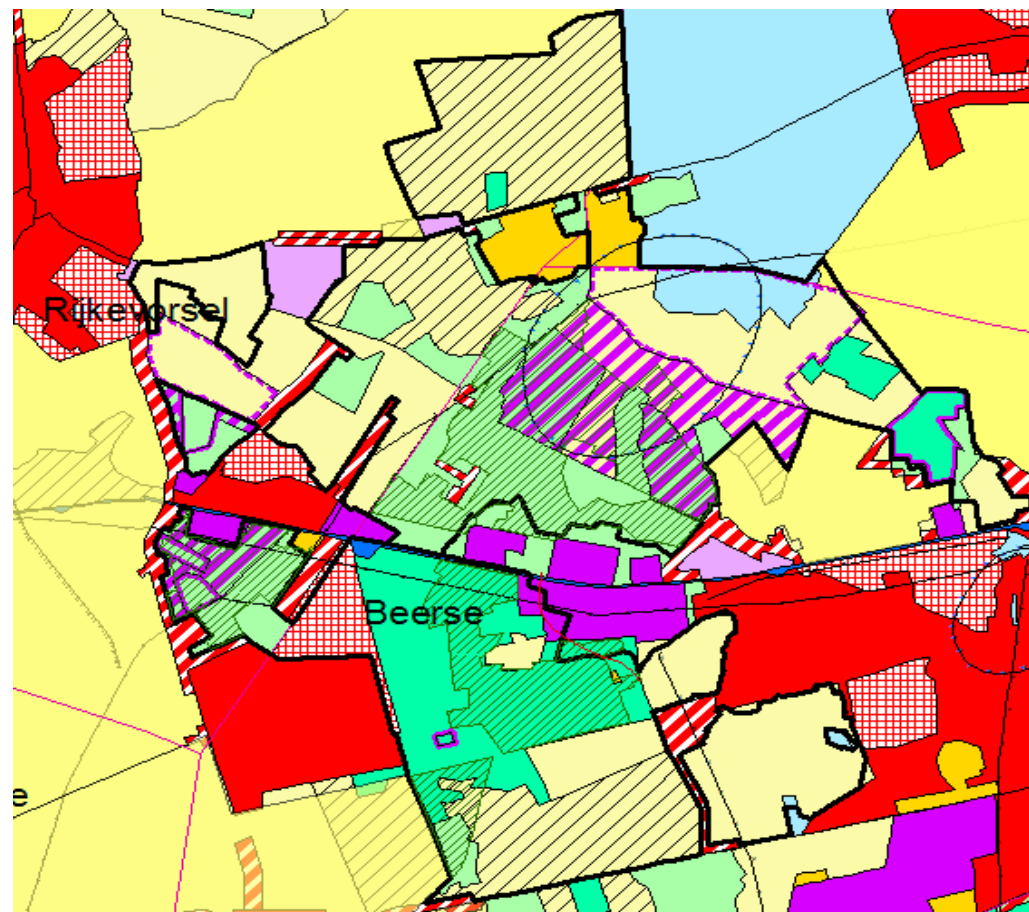

Deelplannen Centraal Noord en -Zuid

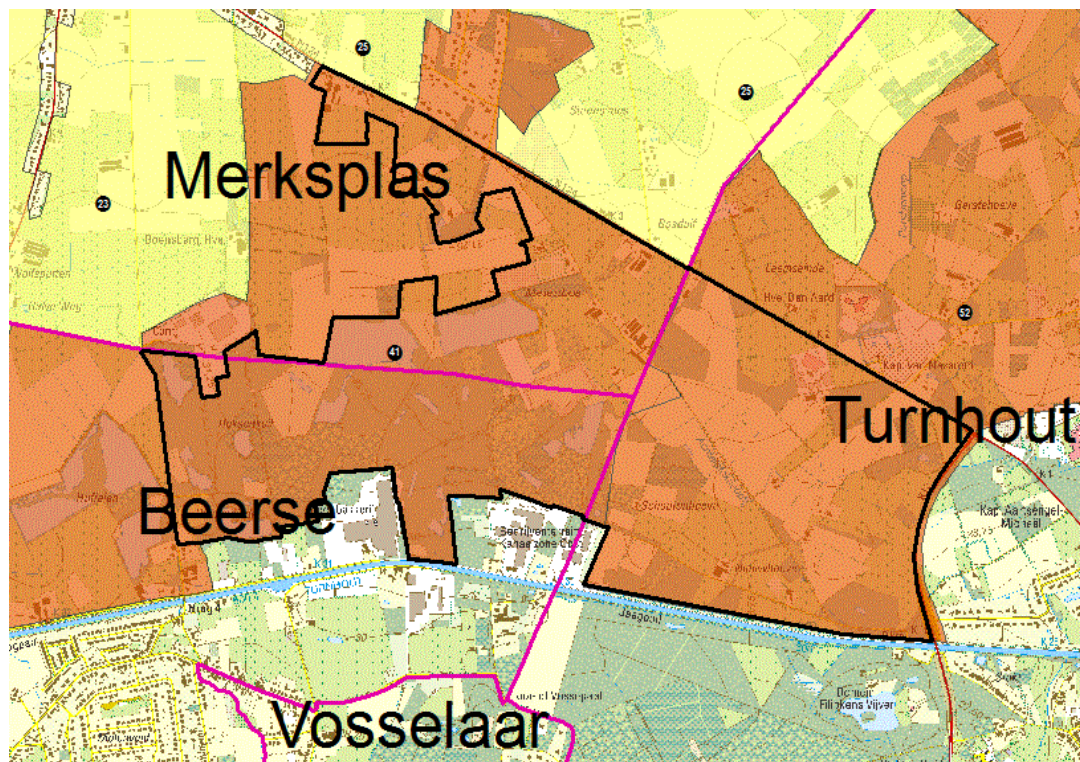
Rijkevorsel – Merksplas - Beerse

operationeel
uitvoeringsprogramma
acties 41, 50, 52

huidig gewestplan met HAG en
SBZ-gebieden

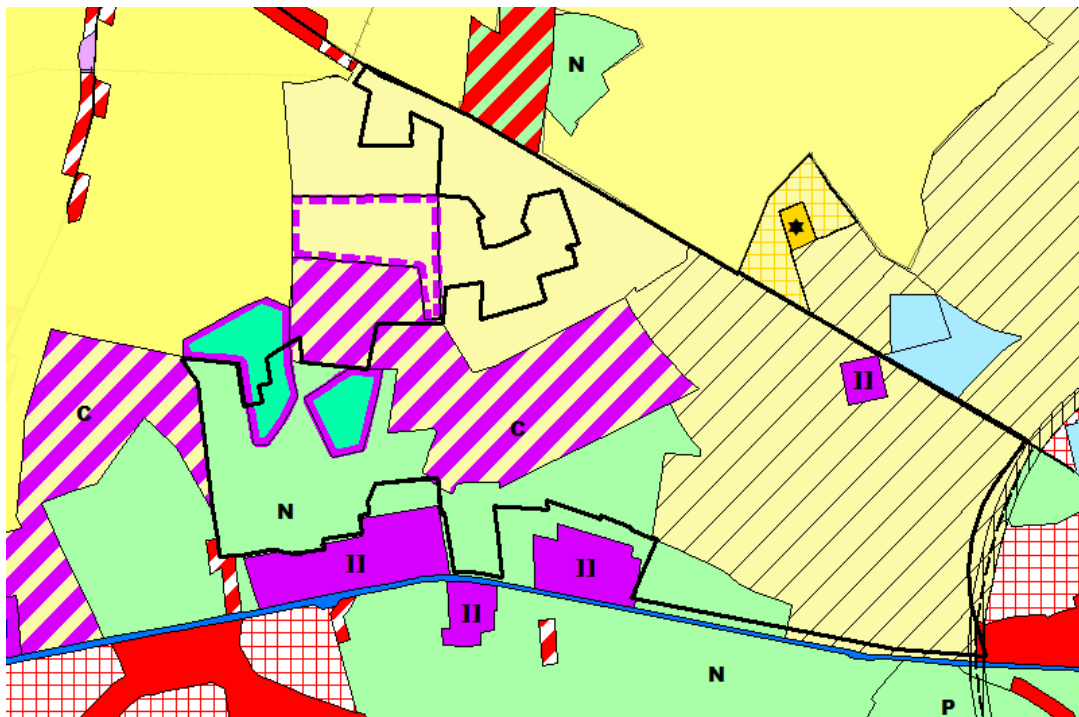

Deelplan Oost

Merksplas – Turnhout -
Beerse

operationeel
uitvoeringsprogramma
actie 41

huidig gewestplan met
HAG en SBZ-gebieden

analyse bestaande structuur – algemeen karakter – globale omschrijving

”Groot aaneengesloten open ruimtegebied Noorderkempen met concentratie en specialisatie van grondloze veehouderij en tuinbouw en belangrijke natuurcomplexen in hoofdzaak langsheen het kanaal Dessel-Schoten en bestaand uit voormalige klei-ontginningsgebieden”

- Noorderkempen één van meest bosrijke gebieden in Vlaanderen
- Oost-west gerichte bosgordel zuidelijk in het gebied
- Ecologische noord-zuid: reeks bossen met afwisseling met gronden in landbouwgebruik
- Spontane natuurontwikkeling in voormalige klei-ontginningsputten
- Belangrijke kwel- en infiltratiegebieden en kwetsbare grondwatertafel

analyse bestaande structuur – algemeen karakter – globale omschrijving

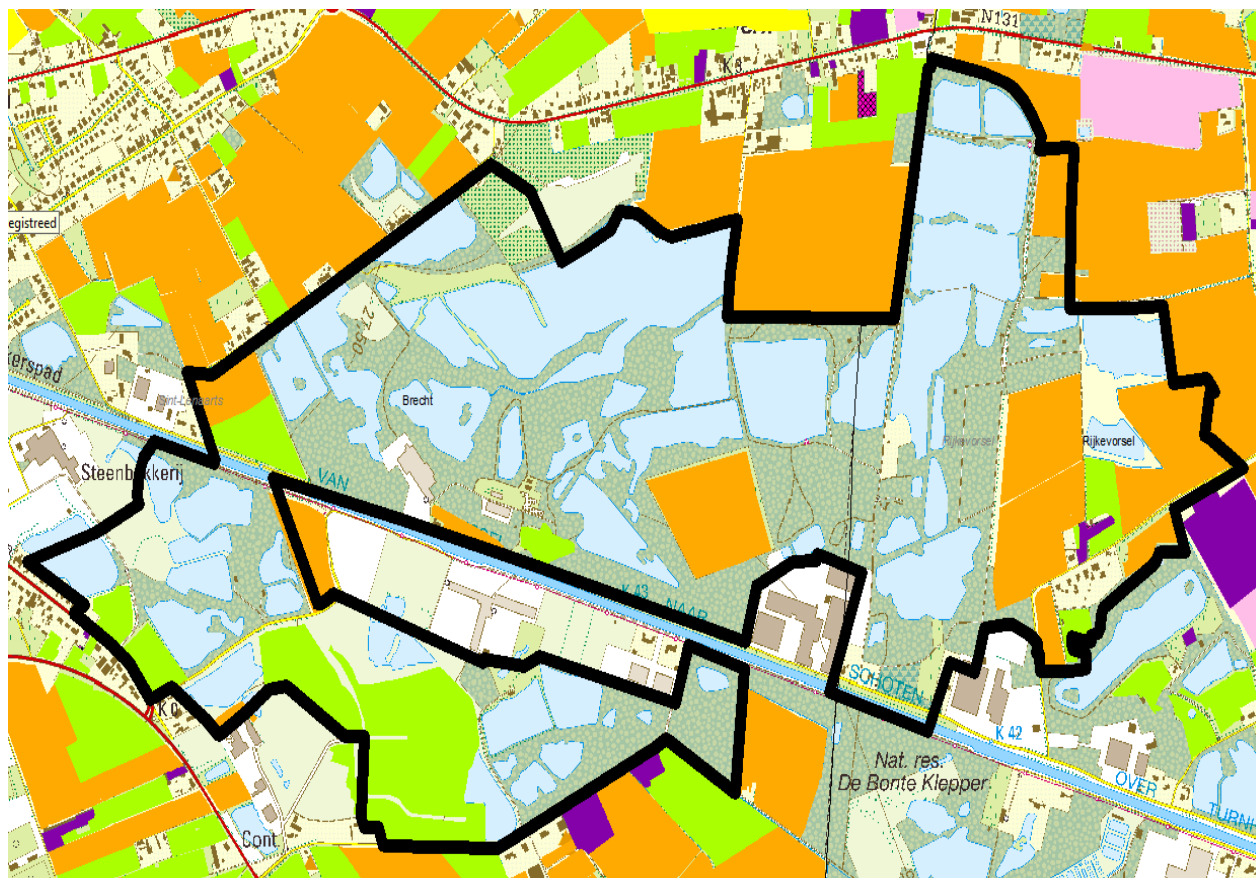
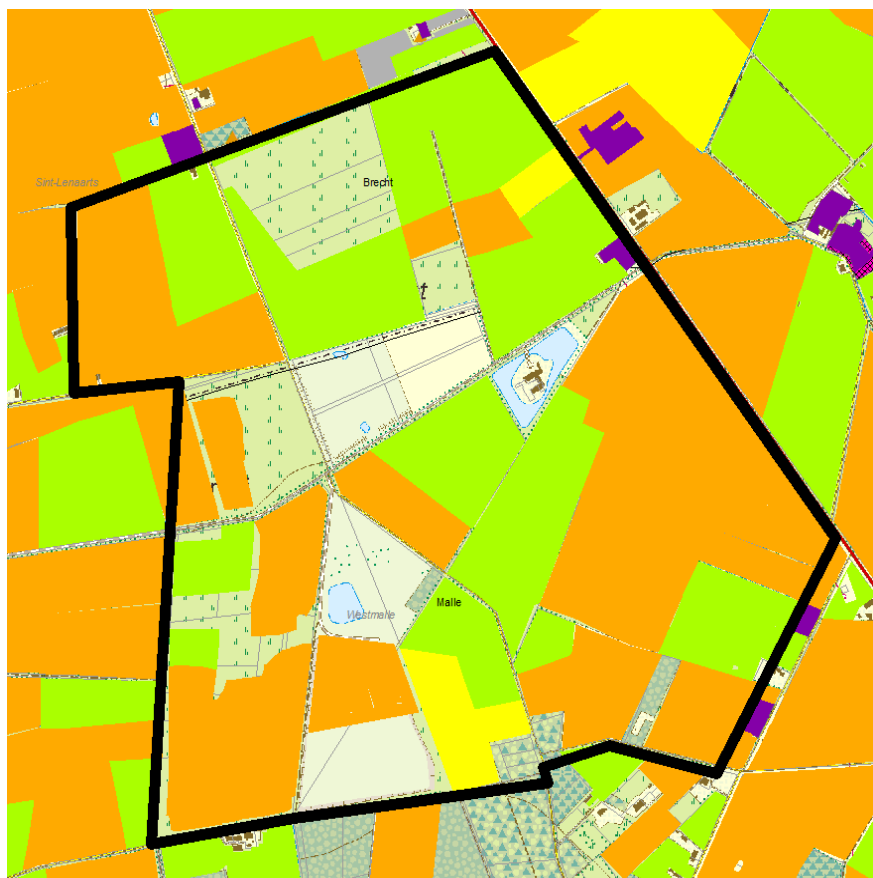
- Eerder grootschalige functioneel samenhangende landbouweenheden (vooral melkvee) met verspreide bebouwing en lineaire perceelsrandbegroeiing
- De kleinschalige landbouweenheden vertonen een functionele samenhang voor eerder grondloze productierichtingen
- Landschappelijke elementen zijn het kanaal Dessel-Schoten, de bossen en een aantal (beschermde) landschappen met relictwaarde (vrijwel volledig plangebied in relictzone)
- Het plangebied omvat geen hoofdwegen:
 - Belangrijke noord-zuid N14 (sec.weg type II)
 - Zuidelijke begrenzing oost-west N12 (sec.weg type III)

analyse bestaande ruimtelijke structuur - landbouw

geregistreerde landbouwgebruikspcelen 2011

deelplan west: omgeving Kraaijenhorst en Leeuwerik

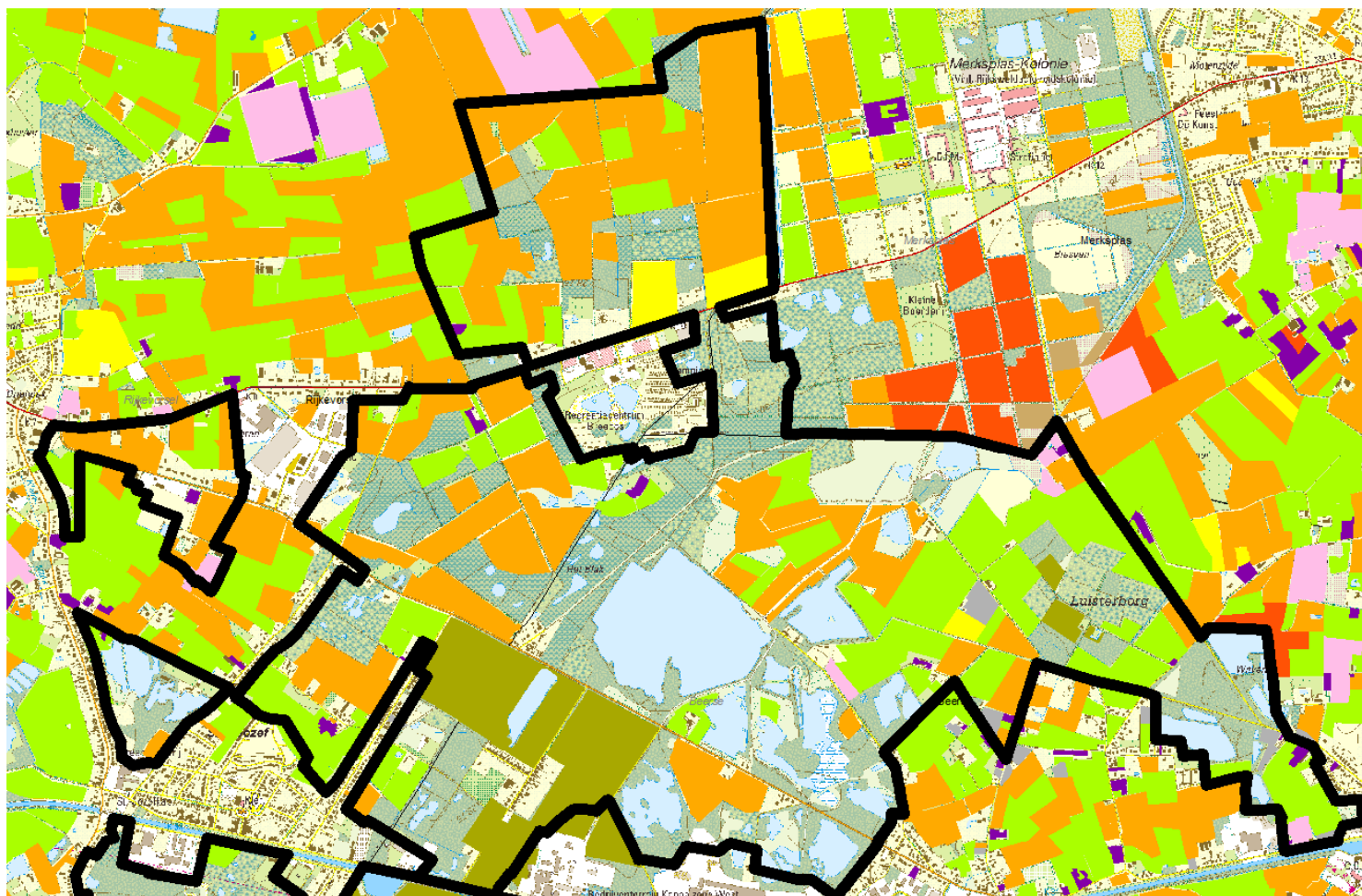

analyse bestaande ruimtelijke structuur - landbouw

geregistreerde landbouwgebruikspercelen 2011

deelplan centraal noord

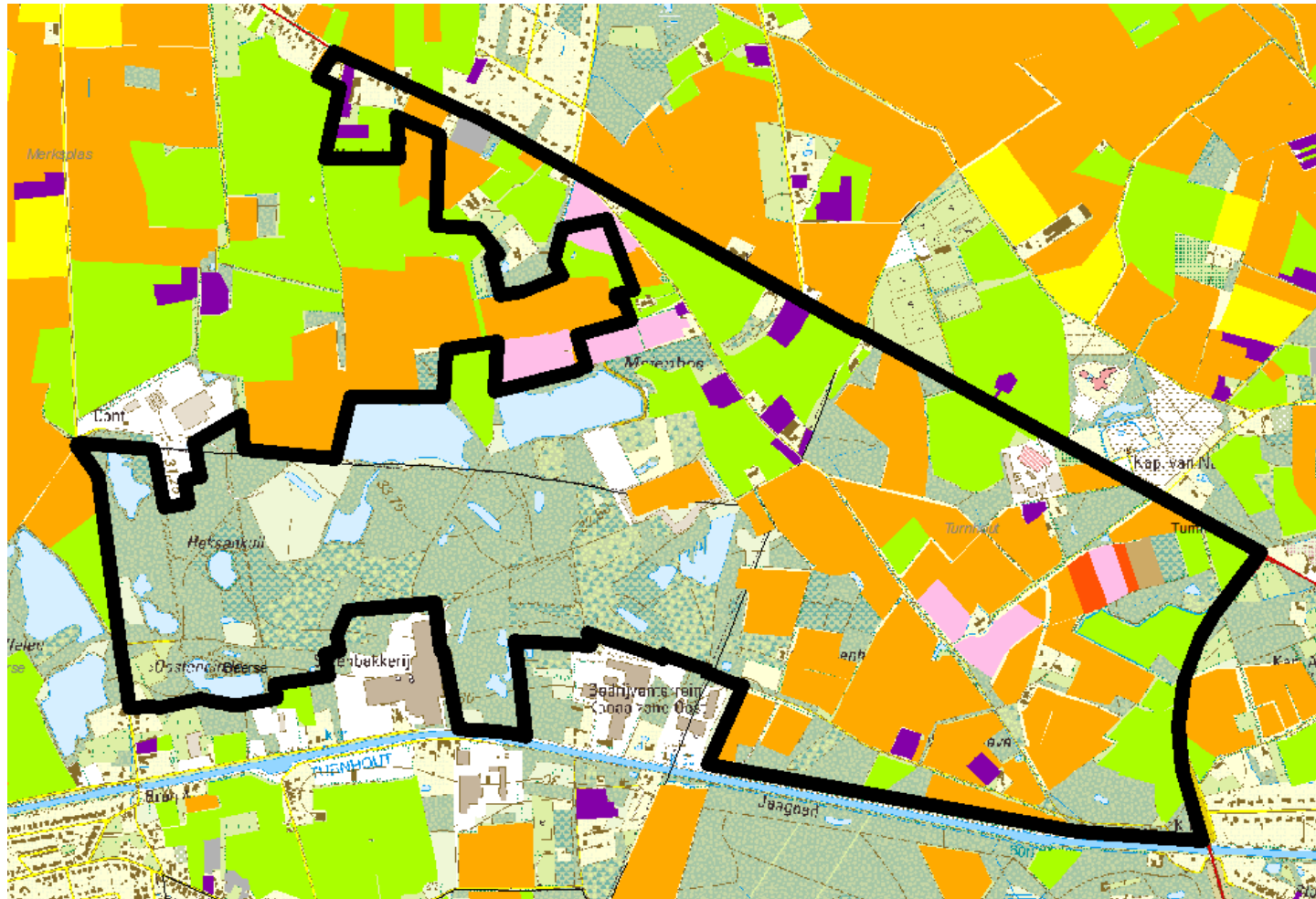

analyse bestaande ruimtelijke structuur - landbouw

geregistreerde landbouwgebruikspercelen 2011

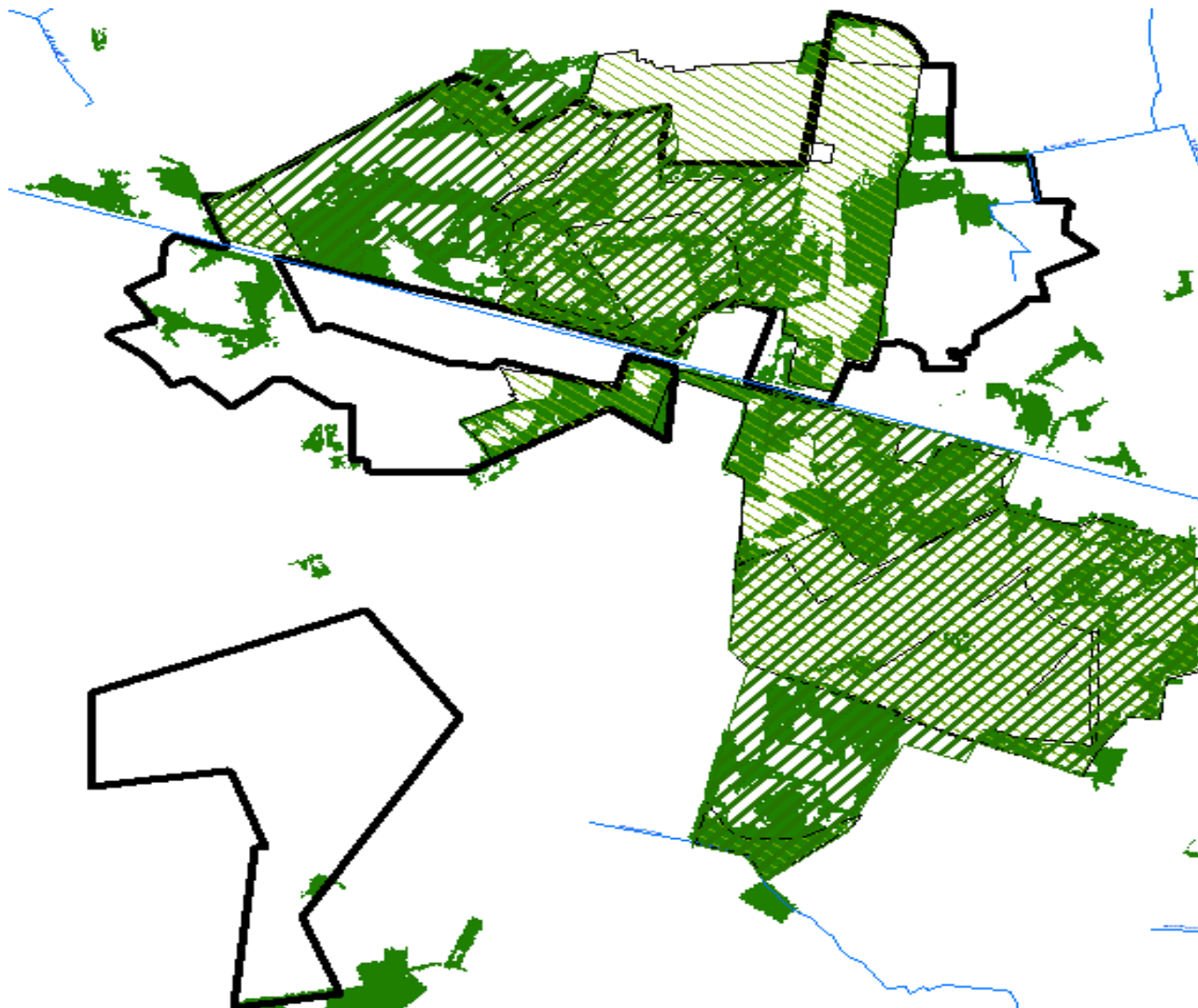
deelplan oost

analyse bestaande ruimtelijke structuur - natuur

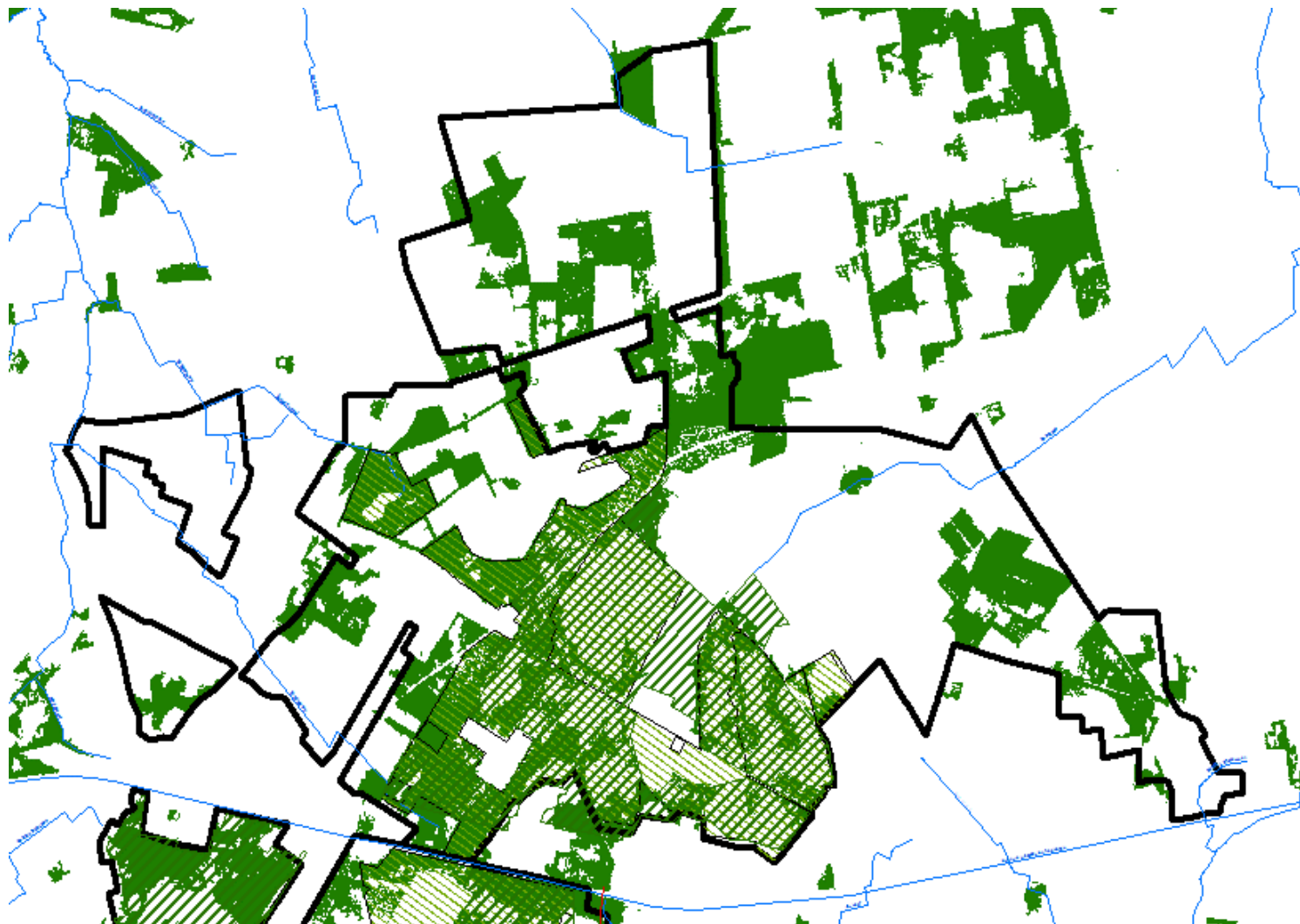
boskartering 2010 – SBZ – VEN
deelplan west

analyse bestaande ruimtelijke structuur - natuur

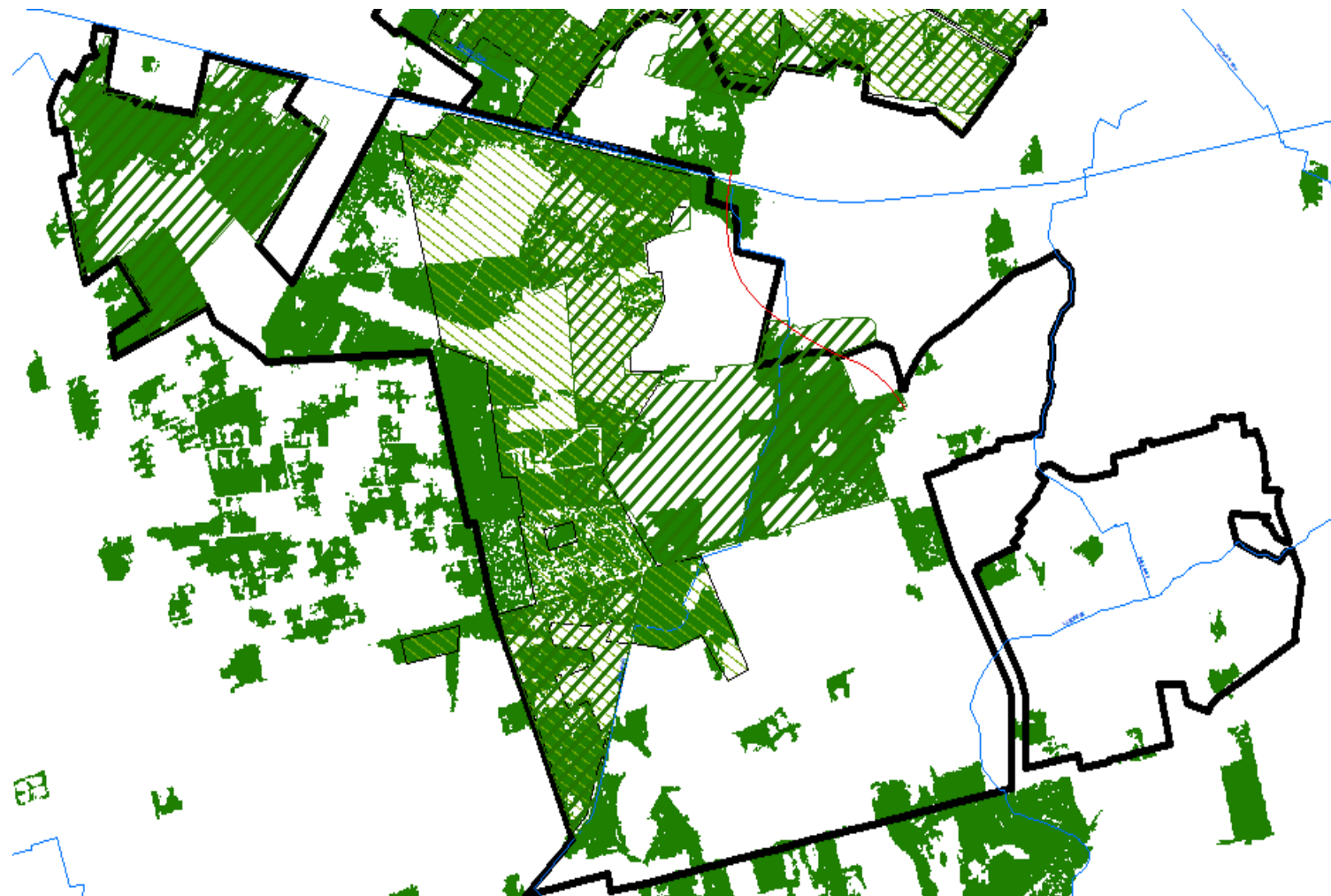
boskartering 2010 – SBZ – VEN
deelplan centraal-noord

analyse bestaande ruimtelijke structuur - natuur

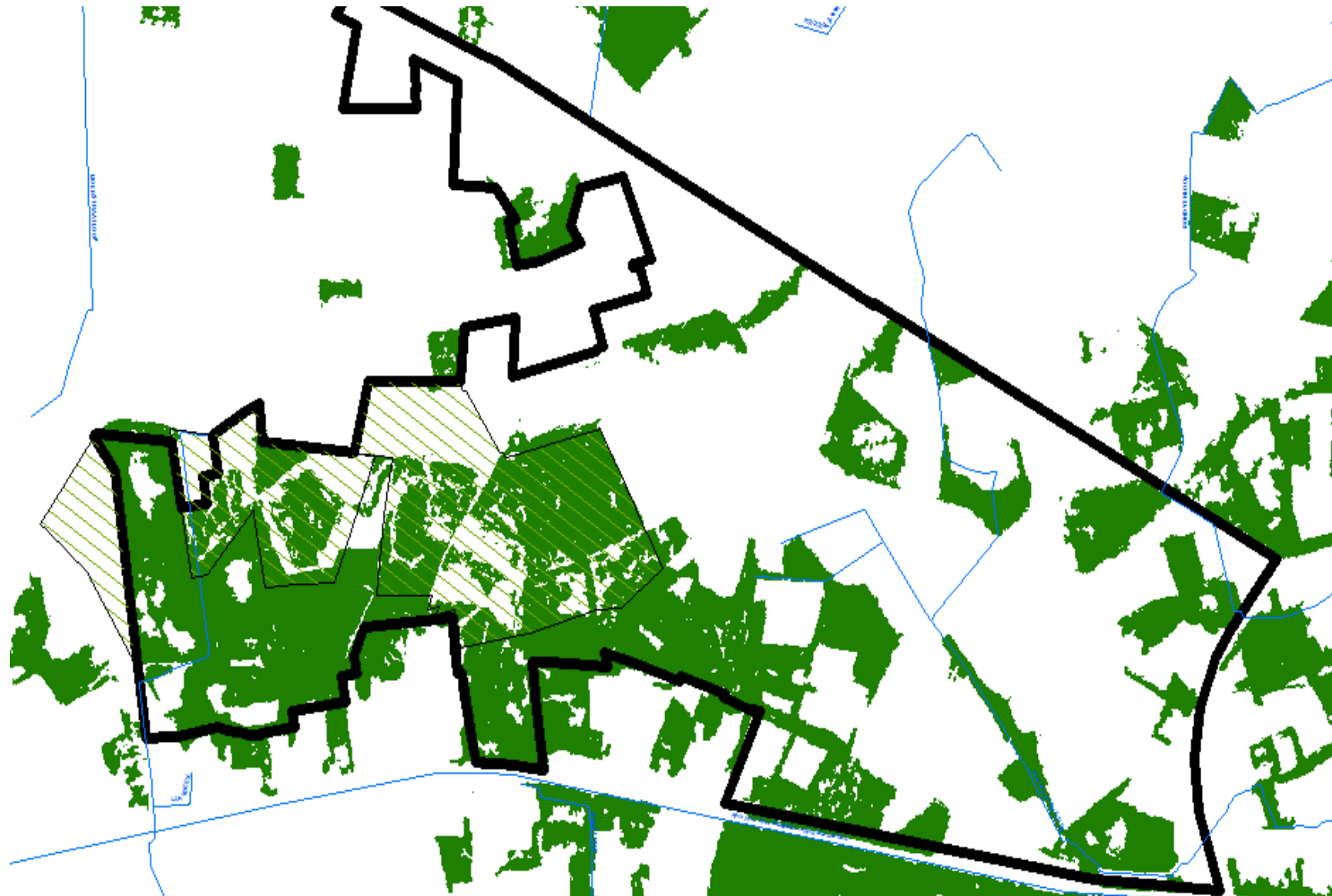
boskartering 2010 – SBZ – VEN
deelplan centraal-zuid

analyse bestaande ruimtelijke structuur - natuur

boskartering 2010 – SBZ – VEN
deelplan oost

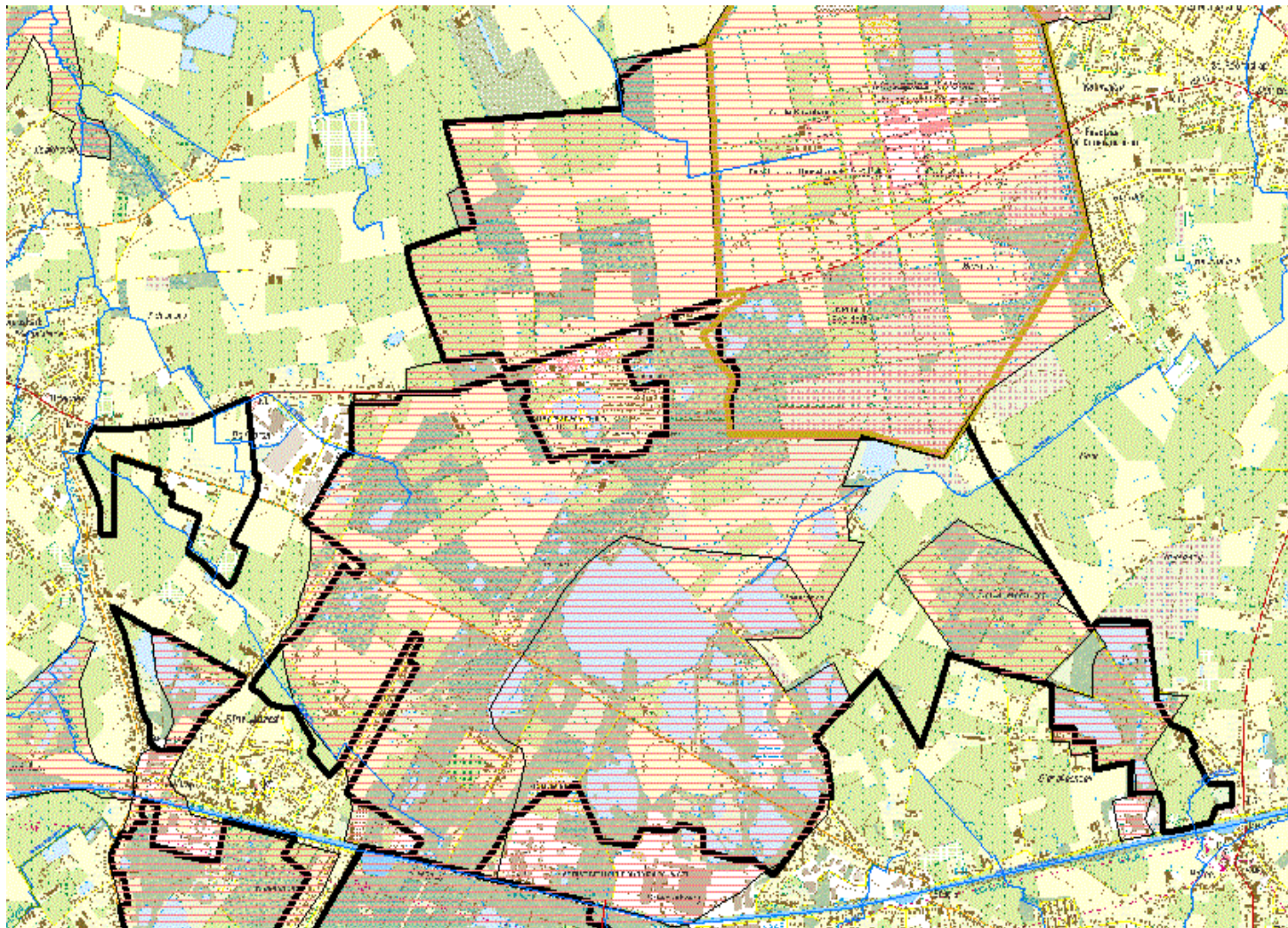

analyse bestaande ruimtelijke structuur - erfgoed

ankerplaatsen - relictzones – beschermde landschappen
deelplan centraal-noord

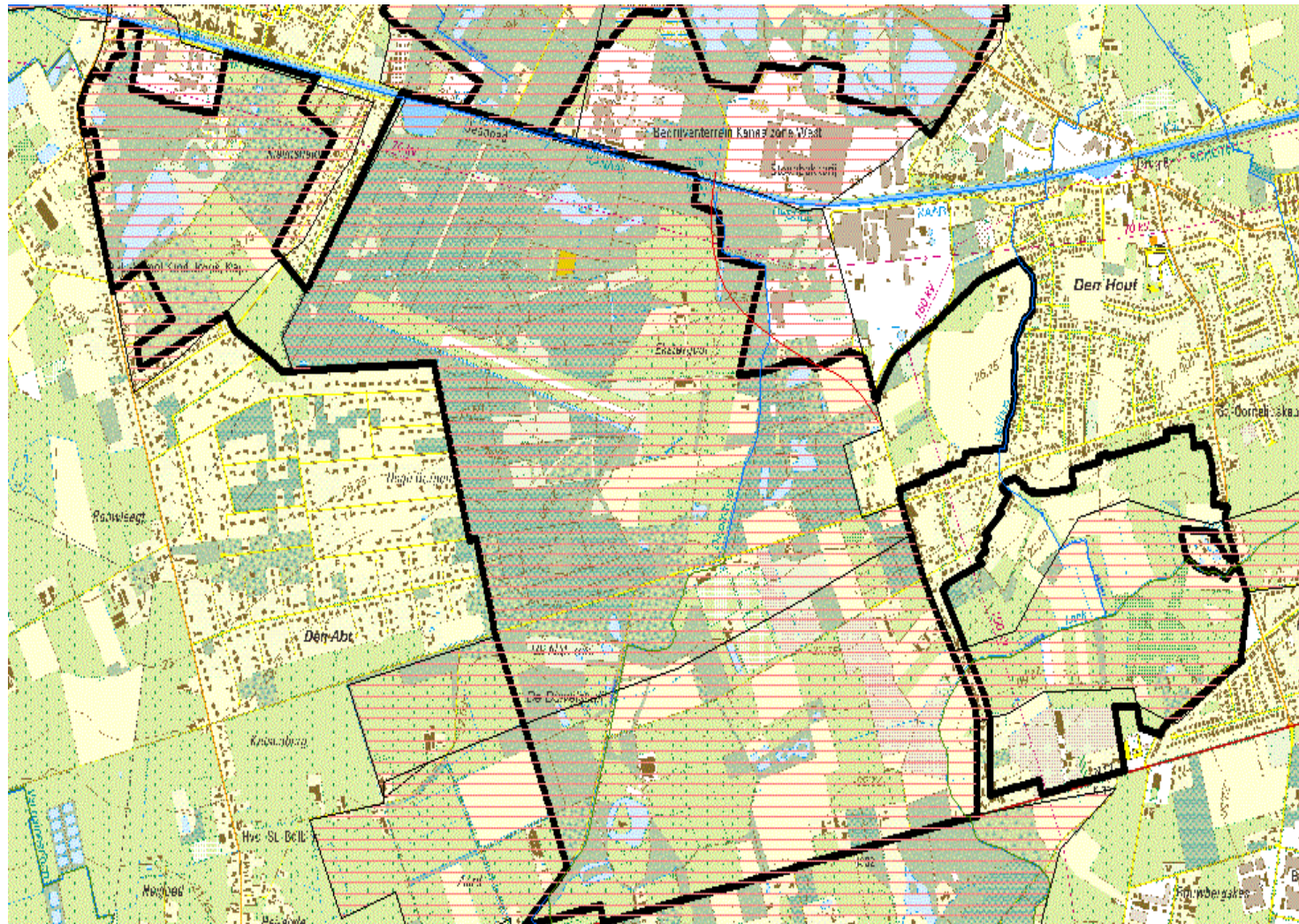

analyse bestaande ruimtelijke structuur - erfgoed

ankerplaatsen - relictzones – beschermde landschappen

deelplan centraal-zuid

planningscontext

positionering binnen ruimtelijke visie AGNAS

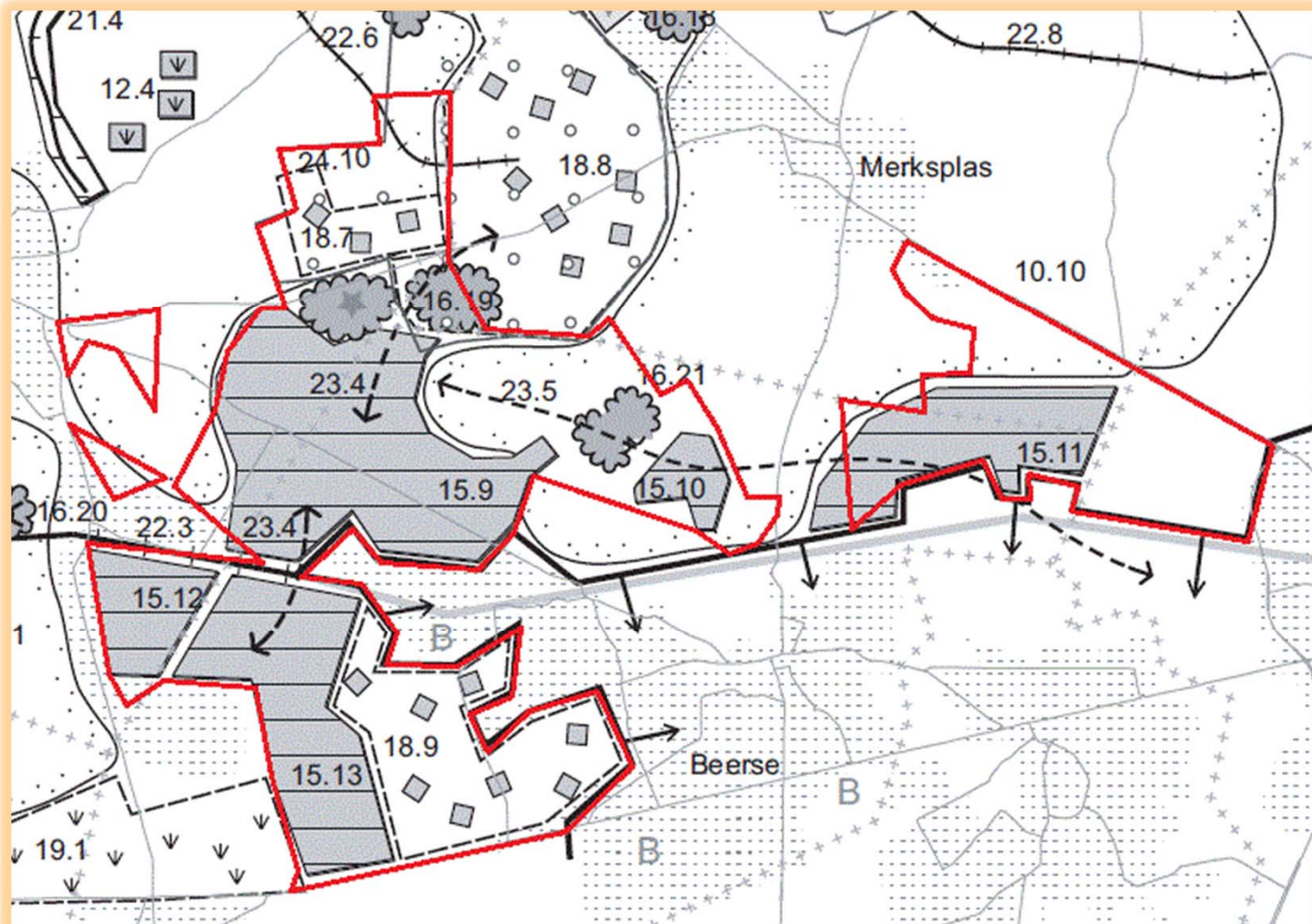
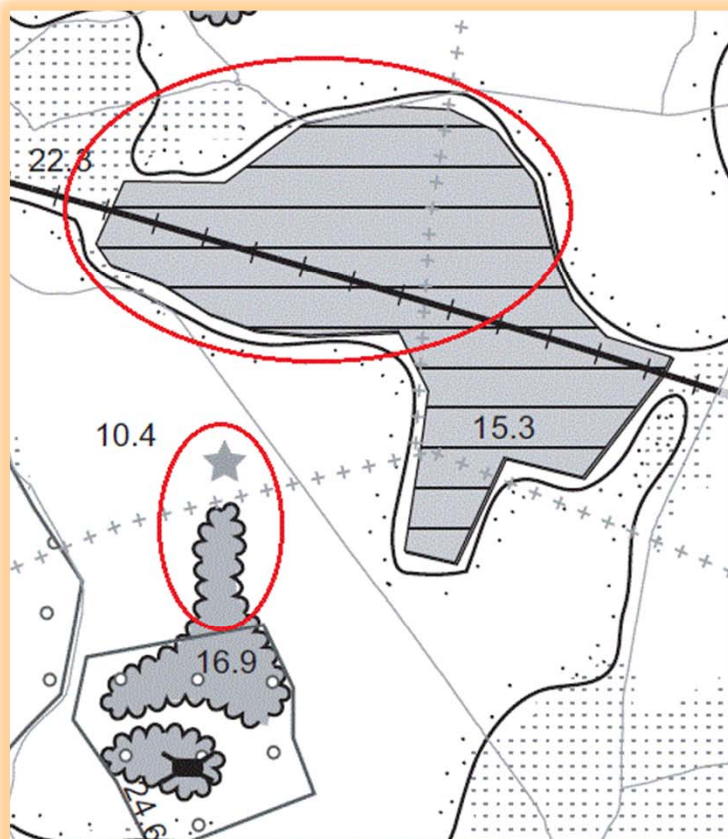
Krachtlijnen van de ruimtelijke visie

- Ruimtelijk-functioneel samenhangende gebieden vrijwaren voor de land- en tuinbouw met grondgebieden landbouw als drager van de open ruimte (concept 10);
- Behoud en versterking van zeer waardevolle natuurcomplexen (concept 15);
- Behoud en versterking van samenhangende boscomplexen (en van parkstructuren) (concept 16);
- Behoud en versterking van (complexen van) ecologische en landschappelijke waarden verweven (grondgebonden) landbouw (concept 18);
- Ontwikkeling van landschappelijk en ecologisch waardevolle lineaire elementen (concept 23);
- Vrijwaren en versterken van waardevolle landschappen en erfgoedwaarden (concept 24);

planningscontext

positionering binnen ruimtelijke visie AGNAS

planningscontext

positionering binnen ruimtelijke visie AGNAS

Het operationeel uitvoeringsprogramma:

- formuleert per actiegebied de acties;
- formuleert tevens de aandachtspunten of vereiste onderzoeken ten aanzien van de op te starten planprocessen;

Vanuit de adviezen:

- werden voor het plangebied relevante elementen (onderzoeksvragen, aandachtspunten, beleidsbeslissingen, ...) meegenomen in het verder overlegproces;

planningscontext

relatie met andere relevante beleidsbeslissingen

Gewestelijk RUP Klei van de Kempen (3/2011)

- Ruimtelijke vertaling van de ontwikkelingsperspectieven van de klei-ontginningssector in de Noorderkempen (uitv. BOD);
- BOD omvatte geen nabestemmingsopdracht voor Blak-Meergoor;
- Besluit VR definitieve vaststelling van dit RUP voorzag “*dat de consensus die werd bekomen tussen de beleidsdomeinen natuur, landbouw en natuurlijke rijkdommen tav Blak-Meergoor kunnen verankerd in het op te stellen gewestelijk RUP in het kader van het afbakeningsproces buitengebied*”.

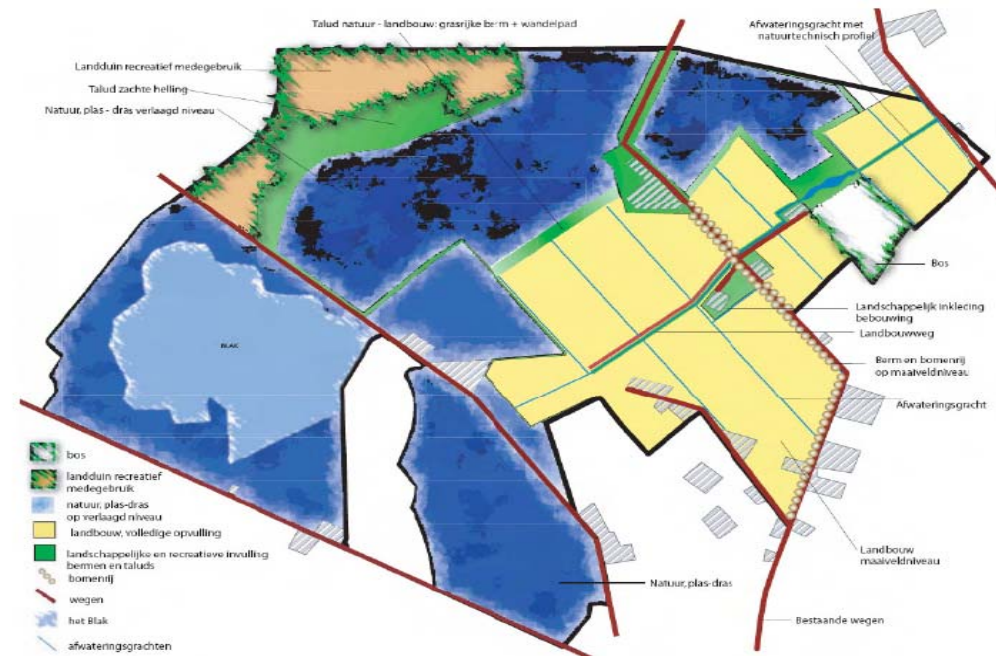

planningscontext

relatie met andere relevante beleidsbeslissingen

Ruimtelijke ontwikkelingsvisie nabestemming
ontginningsgebied Blak-Meergoor (VLM 2009)

- i.o.v. Albon uitgaande van knelpunten in de vergunningsverlening voor ontginning (nabestemming);
- Consensus bereikt over een alternatieve nabestemming en inrichting van het gebied;
 - Eindrapport fase 1: ruimtelijke ontwikkelingsvisie
 - Fase 2 verdere detaillering van de scenario's

planningscontext

relatie met andere relevante beleidsbeslissingen

- Aan groeven gekoppelde beleidsbeslissingen:
 - Inrichtingsschetsen voor Meergoor, Steenbakkersdam, 'verontdieping Blak', koloniegebied,...
 - Bilateraal overleg ANB met ontginners en sector (O.V.O.)
- Overeenkomsten:
 - Concessie-overeenkomst Koramik met Belgische Staat (Koloniegebied)
 - Raamovereenkomst Wienerberger met Vlaamse Overheid (Meergoorgebied)

planningscontext

relatie met andere relevante beleidsbeslissingen

- Multigroeve-MER (2009)
 - Project-MER ifv (her)vergunning van de groeves van Wienerberger in de Noorderkempen;
 - Zowel ifv ontginning als afwerking en realisatie van de nabestemming
 - Omvatte opties die afweken van het BOD en het gewestelijk RUP in uitvoering hiervan;
- Planologische attesten IOK Afvalbeheer en Steenbakkerij Floren
- Instandhoudingsdoelstellingen speciale beschermingszones

planningscontext

relatie met gemeentelijk en provinciale structuurplannen

- Provinciaal ruimtelijk structuurplan Antwerpen (2001, herz.2011)
 - Geselecteerde natuurverbindingen, nieuwe landschappen, structurerende reliëfcomponenten
 - Kaderplannen 'glastuinbouw', 'kanaal Dessel-Schoten'
 - PRUP Merksplas Kolonie
 - Mobiliteitsplan Noorderkempen
- Gemeentelijke Structuurplannen van Beerse, Brecht, Malle Merksplas, Rijkevorsel en Turnhout

planningscontext

relatie met gemeentelijk en provinciale structuurplannen

Belangrijkste aandachtspunten uit het overleg met gemeenten

- Beerse:
 - Problematiek omleidingsweg Kanaalzone West en afstemming met begrenzing Metallo-Chimique
 - Schrapping WUG Ekstergoor
 - Ecologische verbinding tussen Nova en Luisterborg
- Brecht:
 - Afstemming met bestemmingsplannen bestaand en in opmaak (sBPA, IGEAN, Floren, Kraaienhorst, ...)
 - Opties omtrent Terra Cotta (steenbakkerijmuseum ?)
 - Groene natuurverbinding kleiputten en Groot Schietveld

planningscontext

relatie met gemeentelijk en provinciale structuurplannen

Belangrijkste aandachtspunten uit het overleg met gemeenten

- Malle:

- Ongunstig tav lawaaisporten op Kraaienhorst
- Wijst op mogelijke historische vervuiling op zuidelijk deel Kraaienhorst dat voor herbestemming in aanmerking komt
- Villa 'Schrijvers'

- Merksplas:

- Problematiek omleidingsweg Kanaalzone Noord (prov)
- RUP om niet-ingevulde recreatiegebiedjes te herbestemmen

planningscontext

relatie met gemeentelijk en provinciale structuurplannen

Belangrijkste aandachtspunten uit het overleg met gemeenten

- Rijkevorsel:

- Problematiek terreinen LRV-VVR
- Open ruimtecorridor Merksplassesteenweg
- ZV woningen thv Kievitheide, afbakening bedrijf Colmetal en recreatieve infra (sBPA)

- Turnhout:

- Aanwezigheid dynamisch landbouwbedrijf in deelplan oost
- Belang van een hoogwaardige fietsverbinding op noordelijke kanaal in relatie met ontsluiting Kanaal Noord

vragen voor opstartfase

waarover verder onderzoek en overleg nodig?

begrenzing plangebied?

- welke zones effectief meenemen in plan – welke niet ?

inhoudelijke aandachtspunten m.b.t. de ruimtelijke visie en planopties?

- welke gebieden om kleiontginningsgebieden met elkaar te verbinden?
- welke manier om leefbaarheid van aanwezige landbouwbedrijven te ondersteunen ('grondgebonden teelten', 'bouwvrij', 'glastuinbouw', 'randvoorwaarden niet-agrarische ontwikkelingen', ...) ?
- op welke manier wordt afgestemd met de studie van VLM betreffende de nabestemming ontginningsgebied Blak-Meergoor ?
- welke percelen komen in aanmerking voor bebossing en hoe realiseren: wie, waar, wanneer...?
- Inpassing zacht-recreatief gebruik (kanaal, fietsverbindingen, ...)?
- Over welke gebieden bestaat brede consensus over behoud of wijziging van bestemmingen ? Waar dient visie bijgestuurd ?

volgende stappen

Aanvullingen, aandachtspunten of andere voor het plan nuttige info overmaken tegen 15 januari 2014 aan agnas@rwo.vlaanderen.be met vermelding 'RUP Kempische Kleiputten'

Daarna uitwerken eerste planvoorstel + waar nodig bilateraal overleg i.f.v. specifieke aandachtspunten

Streven naar actorenoverleg over eerste planvoorstel voor het zomerreces.